

**MALİYE ÖN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN DİL ÖĞRENME MOTİVASYONLARI VE İŞ
BULMA KONUSUNDA YABANCI DİL ALGILARI: BİR DURUM ÇALIŞMASI**

*LANGUAGE LEARNING MOTIVATIONS AND FOREIGN LANGUAGE CIRCUITS FOR
FINDING A JOB OF FINANCIAL UNDERGRADUATE VOCATIONAL SCHOOL
STUDENTS AND: A CASE STUDY*

Öğr. Gör. Soykan UYSAL

Selçuk Üniversitesi Akşehir Meslek Yüksekokulu, Turizm Seyahat Hizmetleri Bölümü,
soykanuysal@selcuk.edu.tr, Konya/Türkiye

ÖZ

Bu çalışmayla, Selçuk Üniversitesi Akşehir Meslek Yüksekokulu'nda Maliye Programında okuyan öğrencilerin yabancı dil öğrenme motivasyonları ve iş bulma konusunda yabancı dil algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Ön lisans Maliye Programında okuyan öğrencilerin içinde gönüllülük esasına dayanarak rastgele sistem ile belirlenen 10 kız 10 erkek öğrenci araştırmaya dahil edilmiş ve veriler yarı yapılandırılmış görüşme formları ile toplanmıştır. Toplanan veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiş ve bulgular ortaya konmuştur. Bulgulara göre öğrencilerin büyük oradan iş bulma ile yabancı dili eşleştirdikleri, iyi bir iş bulabilmek için yabancı dili önemsedikleri gözlemlenmiştir. Bununla beraber öğrencilerin İngilizce dışında Rusça, Arapça ve Çince dillerini de önemsedikleri belirlenmiştir. Bunlara ek olarak, öğrencilerin yabancı dili iş hayatı dışında sosyal hayatları ve kişisel gelişimleri için de öğrenmek istedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Maliye Ön Lisans, Yabancı Dil, İş Bulma

ABSTRACT

In this study, it was tried to determine the foreign language perceptions about foreign language learning motivation and job finding of the students studying at Finance Program in Selçuk University, Akşehir Vocational School. 10 female and 10 male students, who were randomly determined on the basis of volunteerism, were included in the study for the students studying in the undergraduate Finance Program and the data were collected with semi-structured interview forms. The collected data were analyzed by descriptive analysis method and findings were revealed. According to the findings, it was observed that foreign students cared for a foreign language in order to find a good job where the students matched the foreign language with the job finding. However, students are also interested in Russian, Arabic and Chinese languages other than English. In addition to these, students have reached the outcome of learning foreign languages, social life and personal development outside of work life.

Key Words: Finance Associate Degree, Foreign Language, Job Finding

1. GİRİŞ

Dil insan ilişkilerinde önemli bir yere sahip olan bir unsurdur. Dil, bireyin dünyadaki yerini ve değerini belirleyen olgudur. Konuşma yeteneği insanın en önemli özelliklerinin başında gelmektedir. İnsanın duygu, düşünce ve isteklerini açığa vurmasını, yaşamını devam ettirmesini sağlamaktadır. Dil, insanların toplum içeri-sinde yaşaması, bireyler ve toplumlar arası iletişimin sağlanması için gereklidir (Dağabakan ve Dağabakan, 2007).

Sunel'a (1989) göre yirminci yüzyılın ikinci yarısından sonra iletişim araçlarının gelişmesi, uluslar arasındaki siyasi, ekonomik ve turizm alanlarında alışverişin artması sayesinde yabancı dilin gerekliliği daha belirgin bir hale gelmiş ve yabancı dil öğrenimine olan istek artmıştır. Dil öğrenme süreci okuma, anlama, dinleme, konuşma gibi birçok önemli becerinin bir araya gelmesi ile oluşan bir süreçtir. Bu süreçte bireylerin dil öğrenimini kolaylaştıracak etmenler bulunmaktadır (Durmuşçelebi, Bozgeyikli, Çetinkaya, 2018). Belirli

bir dil öğrenmeye farklı şekillerde yaklaşmaya neden olan ve öğrencilerde olan bireysel farklılıkların incelenmesinin büyük önem taşıdığı dile getirilmektedir (Mori, 1999).

Öğrencilerin sahip oldukları bireysel özellikler dil öğrenimindeki başarıyı etkilemektedir. Bu bireysel özelliklerin içinde öğrencilerin dil öğrenmeye karşı olan motivasyonları, tutumları ve beklentileri bulunmaktadır (Aydın ve Zengin, 2008). Bu etmenler içerisinde, öğrencilerin dil öğrenme istekleri de dil öğrenme sürecinde en önemli faktörlerden biridir. Öğrencinin dil öğrenmeye duyduğu istek öğrencinin dil öğrenme sürecindeki motivasyonunu oluşturmaktadır. Bu nedenle öğrenen açısından oldukça önemli bir etmedir. Dil öğrenme konusunda iyi güdülenen öğrenenlerin dili diğer öğrenenlere göre daha hızlı ve etkili öğrendikleri görülmektedir.

Dil öğrenme motivasyonu farklı değişkenlerden etkilenmektedir. Ortam, öğrenci özellikleri, süreç, çevre gibi birçok değişkenden söz etmek mümkündür (Mehdiyev, Usta, Uğurlu, 2016). Dil öğrenmede motivasyonu etkileyen değişkenler dil öğrenmeyi olumlu ya da olumsuz olarak etkileyebilmektedir (Lightbown ve Spada, 2006; Atay, 2004). Dil öğrenmeyle ilgili etkenlerin yanı sıra sosyal ve kişisel özelliklerin de öğrencilerin dil öğreniminde etkili olduğu kabul edilmektedir. IQ, öğrenme ve kavrama yeteneği, etnik faktörler, öğrenme stratejileri, çoklu zeka kavramı, dil öğrenmeye yüklenen anlam, öğrencinin dile karşı tutumu ve öğrenme motivasyonunun dil öğretmede ve öğrenmede önemli faktörler olduğu söylenebilir (Öngören ve Şahin, 2008).

Öte yandan ön lisans öğrencileri için dil öğrenme iş bulma süreci için iyi bir motivasyon kaynağı olabilir. Paker'e (2012) göre, ilköğretim ve lise eğitimi boyunca öğrenciler toplam 1400 saat İngilizce dersi görülmektedir. Fakat 1400 saatlik program sonunda öğrencilerin %90'ı hala başlangıç düzeyinde kalmaktadır. Bu nedenle üniversiteye girmiş ön lisans öğrencilerinin de ortalama başlangıç düzeyinde olan yabancı dil seviyeleri öğrenciler açısından özellikle mezuniyet sonrası iş bulma sürecinde bir dezavantaj olarak görülmektedir. Bu nedenle öğrenciler ön lisansta okuyan bazı öğrenciler mezuniyet sonrasında kendilerini diğer iş arayan adaylardan bir adım daha öne taşımak için yabancı dil öğrenmeye çalışmaktadır. Bu iş bulma sürecinde diğer iş arayan adayların önüne geçme ve ya daha iyi bir iş bulma fikri ön lisans öğrencileri için dil öğrenmede iyi bir motivasyon kaynağı olabilir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmayla, ön lisans maliye sınıfında okuyan öğrencilerin yabancı dil öğrenme motivasyonları ve iş bulma konusunda yabancı dil algıları belirlenmeye çalışılmıştır.

Çalışmada aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

- ✓ Öğrencilerin mevcut yabancı dil seviyeleri nedir, öğrencilere göre yabancı dil seviyelerinin nedeni ya da nedenleri nelerdir?
- ✓ Öğrenciler hangi dili öncelikli olarak öğrenmek isterler? Neden bu dili öncelikli olarak öğrenmek için seçmişlerdir?
- ✓ Yabancı Dil öğrenciler için ne ifade etmektedir? Öğrenciler niçin yabancı dil öğrenmek istemektedirler?
- ✓ Öğrencilerin ön öğrenmelerinde herhangi okul dışı çabası bulunmakta mıdır?
- ✓ Öğrencilerin iş bulma sürecinde yabancı dile verdikleri önem nedir?
- ✓ Öğrenciler iş veren ile empati yaptığında yabancı dilin öğrenciler açısından önemi nedir?
- ✓ Öğrencilere göre yabancı dilin kullanıldığı/önemli olduğu alan ya da alanlar nelerdir?

2.2. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Çalışma nitel bir durum çalışması olarak desenlenmiştir. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama araçlarının kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konulmasına yönelik bir sürecin yürütüldüğü araştırma desendir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Bu çalışmada, durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması, Shulman (1986, akt. Campoy, 2005) tarafından özellikle eğitim araştırmalarında, öğrenme-öğretme süreçlerinin değerlendirilmesinde kullanılması tavsiye edilen ve Stake (2000) tarafından tek bir durumun tüm yönleriyle derinlemesine incelenmesi biçiminde tanımlanan bir araştırma desendir. Bu çalışma, tek bir meslek yüksekokulundaki Maliye öğrencilerinin yabancı dil algılarını temel alınması ve bu meslek yüksekokulundaki öğrencilerin görüşlerine odaklanması nedeniyle bir durum çalışması olarak nitelendirilebilir.

2.3. Araştırma Sürecinin Geçerliliği ve Güvenirliği

Bu araştırma sürecinde geçerlilik ve güvenirliliğin sağlanması için aşağıda sıralanan çalışmalar yapılmıştır:

- ✓ Araştırmanın yöntemi, süreci ve sonuçlarına yönelik çalışmalar açık ve ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır.
- ✓ Katılımcılarla bir etkileşim ortamında bulunulmuştur.
- ✓ Derinlemesine araştırma ve inceleme anlayışı (verilerin toplanması, analiz edilmesi ve değerlendirilmesi) benimsenmiştir.
- ✓ Çalışma grubu belirlenirken amaçlı örnekleme tekniği tercih edilmiştir. (Ön lisans Programı, Maliye öğrencileri vb)
- ✓ Araştırma sonuçları bir başka araştırmacıya sunulmuş ve görüşleri alınmıştır.

2.4. Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu araştırma, 2017-2018 akademik yılında Selçuk Üniversitesi Akşehir Meslek Yüksekokulu ön lisans Maliye Programı'nda okuyan ve rastgele yöntem ile gönüllülük esasına göre belirlenen 10 kız 10 erkek 1. Sınıf öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubu Demografik Özellikleri 1

	Frekans	Yüzde
Kız	10	% 50
Erkek	10	% 50
Toplam	20 öğrenci	% 100

Tablo 2. Çalışma Grubu Demografik Özellikleri 2

Yaş Aralığı	Frekans	Yüzde
18-20	14	% 70
20-22	5	% 25
+22	1	% 5
Toplam	20	% 100

2.5. Veri Toplama Aracı

Araştırmada, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlandıktan sonra bir başka meslek yüksekokulunda (Selçuk Üniversitesi Beyşehir Meslek Yüksekokulu) bulunan ve ön lisans Maliye sınıfında okuyan iki öğrenci ile pilot görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Daha sonra bu pilot görüşmelere ek olarak bir başka uzman yardımıyla görüşme formuna son şekli verilmiştir.

2.6. Verilerin Toplanması

Öğrencilere çalışmadan bahsedilmiş ve kimlerin gönüllü olmak istediği sorulmuştur. Gönüllü olan öğrenciler arasından 10 erkek 10 kız öğrenci olmak üzere rastgele seçim yapılmış ve çalışma grubu oluşturulmuştur. Çalışma grubuna katılan öğrencilere daha sonrasında görüşme öncesinde çalışma ile ilgili daha detaylı bilgiler verilmiş ve görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Her öğrenci ile araştırmacının okulda bulunan şahsi öğretim görevlisi odasında yaklaşık 20 dakikalık görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme sırasında araştırmacı görüşmeleri not alarak dinlemiş ve anlamlandıramadığı tüm her şeyi öğrencilere tekrar tekrar sorarak anlamlı hale getirip not almıştır. Bu alınan notlar daha sonra araştırmanın tema kodlamasında kullanılmıştır.

2.7. Verilerin Analizi

Araştırmada görüşmelerle elde edilen verilerin analizinde, nitel veri analizi tekniklerinden tipolojik analiz kullanılmıştır (Hatch, 2002). Analiz sırasında her bir alt amaçla ilişkili olarak görüşme soruları birer tema/boyut biçiminde ele alınmıştır. Her bir temanın içindeki anlam birimleri ortaya konmuş ve bu anlam birimleri aracılığıyla da açıklamalara dayandırılarak çıkarımlar yapılmıştır.

Nitel verilerin raporlaştırılması aşamasında, bulgularla ilgili olarak, görüşmelerden birebir alıntılar yapılarak, güvenilirlik artırılmaya çalışılmıştır. Katılan öğrenciler için Ö1, Ö2...şeklinde kodlar kullanılmıştır. LeCompte ve Goetz (1982; Akt, Yıldırım ve Şimşek, 2005) nitel araştırmada güvenirliliği artırmak için toplanan verilerin öncelikle betimsel bir yaklaşımla doğrudan sunulmasını, araştırmacının gözlem, görüşme ve dokümanlar yoluyla elde ettiği verileri herhangi bir yorum katmadan okuyucuya sunmasını ve yorumlarını daha sonraya bırakmasını önermektedir. Bu araştırmada görüşmelerden elde edilen bulgular, herhangi bir

yoruma yer vermeden ayrı başlıklar halinde, sık sık doğrudan alıntılara yer verilerek sunulmuştur. Daha sonra bu bulgular tartışma kısmında bütüncül olarak ele alınıp tartışılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Öğrencilerin Ön Öğrenmişlikleri

Öğrencilere kendilerine göre yabancı dil seviyelerini ve bu yabancı dil seviyesinden memnun olup olmadıklarını sorulduğunda aşağıdaki tabloda belirtilen şekilde cevaplara ulaşılmıştır.

Tablo 3. Öğrencilerin kendi yabancı dil seviyelerini değerlendirmesi

Yabancı Dil Seviyesi	Frekans	Yüzde
İyi	3	% 15
Orta	7	% 35
Kötü	10	% 50
Toplam	20	% 100

Tabloya bakıldığında öğrencilerin büyük çoğunluğunun kendi yabancı dil seviyesini kötü olarak nitelendirdiği görülmektedir. Öğrencilere niçin yabancı dil seviyelerini kötü olarak nitelendirdikleri sorulduğunda öğrencilerin büyük bir bölümü yabancı dili sevmediklerinden bahsetmişlerdir.

Ö7: İngilizce küçüklüğümden beri kabusum. Ortaokulda, lisede hep dersler aldım ama yine de İngilizcemi geliştiremedim. Aslında bunun nedeni öğretmenlerim de olabilir ama bilemiyorum.

Bununla birlikte öğrencilerin bazıları yabancı dil seviyelerini orta olarak nitelendirmiştir. Bu öğrencilere yabancı dil seviyelerini niçin orta olarak değerlendirdikleri sorulduğunda okudukları okullarda aldıkları İngilizce dersi notlarından bahsetmişlerdir.

Ö2: İngilizcem kötü diyemem çünkü lisede de burada da aldığım notlar İngilizcemin kötü olmadığını gösteriyor.

İngilizce seviyelerini iyi olarak niteleyen öğrenciler ise bunun nedenini yaz aylarında turistik bölgelerde çalışmalarına bağlamışlardır.

Öğrencilere yabancı dil seviyelerinden memnuniyetleri sorulduğunda ise öğrencilerden büyük bir bölümü mevcut yabancı dil seviyesinden memnun olmadığını dile getirmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin kendi yabancı dil seviyelerinden memnuniyeti

Yabancı Dil Memnuniyeti	Frekans	Yüzde
Memnunum	2	% 10
Memnun Değilim	18	% 90
Toplam	20	% 100

Ö9: İngilizcemi geliştirmem gerek. Çünkü hem bu kadar yıldır İngilizce dersi görüyorum ve hala ilerleme kaydedemediğim için üzgünüm hem de ileride beni diğer insanların önüne geçirecek bir anahtar olarak görüyorum. Belki bir gün bir şans olur ve yurtdışına gitme fırsatı bulurum. İngilizcesizliğim yüzünden bu fırsatı kaçırsam çok üzülürüm.

Yabancı dil seviyesinden memnun olmayan öğrencilere neden yabancı dillerini geliştiremedikleri sorulduğunda ise öğrencilerin tamamı yabancı dil konusunda iyi ve etkili bir eğitim almadıklarını söylemişlerdir.

Ö7: Bizim lisede İngilizce dersimiz vardı ama öğretmen ya bizi boş bıraktı ya da biz YGS (Yükseköğrenime Geçiş Sınavı 2017) sınavına çalışırdık. Ama etkili bir İngilizce dersi işlediğimizi hiç anımsamıyorum.

3.2. Öğrencilerin Öğrenmek İstedikleri Dil

Öğrencilere öncelikli olarak hangi dili öğrenmek istedikleri sorulduğunda aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 5. Öğrencilerin Öğrenmek İstedikleri Diller

Öğrenmek istedikleri Yabancı Dil	Frekans	Yüzde
İngilizce	9	% 45
Rusça	6	% 30
Çince	2	% 10
Arapça	3	% 15
Toplam	20	% 100

Öğrencilerin öğrenmek istedikleri yabancı dillere bakıldığında başta İngilizce gelmektedir. Öğrencilere neden İngilizce öğrenmek istedikleri sorulduğunda birçoğu bunu iş hayatındaki iş veren beklentilerine ya da kendi yorumlarına dayandırmışlardır.

Ö17: *Tabiki İngilizce öğrenmek isterim. Hatta sadece öğrenmeyeyim de sular seller gibi konuşayım. Çünkü İngilizce çok önemli. İleride bir iş ararken İngilizce bilirim iyi bir iş yerinde iyi bir pozisyonda işe girebilirim. Diğer kişilerden daha çok maaş alabilirim. Çünkü özellikle yabancı ülkelerle çalışan iş yerleri buna çok önem veriyor.*

Diğer taraftan öğrencilerden bazıları Rusça, Çince ve Arapça öğrenmek istediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilere neden bu dilleri öğrenmek istedikleri sorulduğunda ise yine öğrenciler ekonomik/iş kaygılarından bahsetmişlerdir.

Ö10: *Rusça öğrenmek isterim çünkü İngilizceyi herkes öğrenmek istiyor. Ama Rusça da artık iş hayatında gerekli bir dil diye düşünüyorum. Rusça bilirim daha güzel olur diğer iş arayanların da önüne geçerim. Sanırım farklı olurum ve bu iyi bir şey olur.*

3.3. Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenme Güdülenmeleri

Öğrencilere niçin yabancı dil öğrenmek istedikleri sorulduğunda ise öğrencilerden büyük bir kısmı yabancı dili mezuniyetlerinden sonra iş bulma konusunda ve iş hayatında kendilerine yardımcı olması için öğrenmek istediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerden Turizm Maksatlı dil öğrenmek isteyenler ise yurtdışına gitme planlarına uygun olarak yabancı dil öğrenmek istediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 6. Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenme Nedenleri

Yabancı Dil Öğrenme Nedenleri	Frekans	Yüzde
İş Hayatı	18	% 90
Turizm Maksatlı	2	% 10

Ö2: *Yabancı dili iyi bir yerde iyi bir iş bulabilmek için öğreniyorum. Umarım öğrenebilirim de bana bu konuda yardımcı olur.*

Öğrencilere yabancı dil iş bulma konusunda yardımcı olur mu diye sorulduğunda öğrencilerin tamamı yabancı dil bilmenin iş bulmayı kolaylaştıracağını belirtmişlerdir. Özellikle yabancı ülkelerle ithalat/ihracat ilişkisi içinde bulunan şirketlerin yabancı dil bilen kişileri işe aldığından bahsetmişlerdir. Bunun yanında küresel dünyaya hakim olmanın da iş bulma konusunda önemli bir etmen olduğunu söylemişlerdir.

Ö13: *Tabiki iş bulma konusunda yabancı dil bilmek çok büyük bir artı. Ben öyle düşünüyorum. Büyük şirketler, yurt dışı ile ilişkisi olan şirketler yabancı dil bilirim beni işe alır ve normalden daha iyi maaş alabilirim.*

Ö5: *Buradaki derslerde öğreniyoruz ekonomi bütün dünyayı ilgilendiriyor. Hocalarımız hep yurtdışından örnekler veriyor. Ekonomi ile ilgili bilgileri bulanlar hep yabancı. Demek ki yabancı dil bilmek bize onları da öğrenme imkanı sağlar ve bu da iş bulma konusunda bize yarar sağlar.*

3.4. Öğrencilerin Yabancı Dil Konusunda İş Veren Empatileri

Öğrencilere bir iş veren olsalardı yabancı dil konusuna önem verip vermeyecekleri sorulduğunda öğrencilerin tamamı yabancı dil bilmeyi işe alımlarda olumlu bir etmen olarak değerlendireceklerini belirtmişlerdir.

Ö12: *Mesela ben bir iş veren olsam ve bana iki kişi başvursa ve bunlardan biri İngilizce bilse diğeri bilmeseyse ben bileni işe alırım. Küçük, yurtdışı ile ilgisi olmayan bir şirket olsam bile belki ileride yurtdışı ile ilişkim olur diye İngilizce bileni tercih ederim.*

3.5. Öğrencilere Göre Yabancı Dil Kullanım Alanları

Öğrencilere yabancı dil iş hayatı dışında hangi alanlarda kendilerine yararlı olabileceği sorulduğunda, öğrencilerin büyük bir kısmı kişisel gelişim cevabını vermiştir.

Tablo 7. Öğrencilere göre Yabancı Dilin Yararlı Olabileceği Alanlar

Yabancı Dilin Yararlı Olabileceği Alanlar	Frekans	Yüzde
Kişisel Gelişim	15	% 75
Günlük Yaşam	9	% 45
Sosyal Hayat	6	% 30

Ö8: *Kişisel gelişim açısından da İngilizce bilmek bence önemlidir. Çünkü İngilizce bilirsek yabancı bir sürü kitap okuyabilir ya da filmleri orijinal dillerinde izleyebiliriz. Böylece kendimizi geliştirebiliriz. Dünya hakkında daha çok bilgi edinebiliriz ve böylece daha kültürlü insan oluruz.*

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Toplanan verilere göre öğrencilerin birçoğunun yabancı dil seviyeleri kendi tanımlamalarına göre kötüdür. Öğrenciler bunun nedenini ise önceki eğitim hayatlarında aldıkları yabancı dil eğitiminin yetersizliğine ve kalitesizliğine bağlamaktadırlar. Yapılan birçok araştırma yükseköğretim düzeyine gelen öğrencilerin yabancı dil seviyelerinin beklenenin altında olduğunu göstermektedir. Memduhoğlu ve Kozikoğlu tarafından Dicle Üniversitesi'nde 2015 yılında yapılan araştırma ve Batumlu ve Erden tarafından Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda 2007 yılında yürütülen çalışmalar bu çıkarımı destekler niteliktedir.

Bulgular incelendiğinde öğrencilerin yabancı dil olgusunu iş bulma için büyük bir motivasyon kaynağı olarak gördükleri görülmektedir. Öğrenciler neredeyse yabancı dil öğrenmeden iyi işlerde çalışamayacaklarına inanmaktadırlar ya da öğrencilerin büyük bir kısmı daha iyi maaş, daha iyi bir kariyer ya da daha iyi bir iş yerinde iş bulabilmek için yabancı dilin oldukça önemli olduğunu düşünmektedir. Bu düşünce ise onların yabancı dil öğrenme konusunda en büyük motivasyon kaynağı olarak görülebilir.

Acat ve Demiral tarafından 2002 yılında 236 özel yabancı dil kursuna devam eden öğrenenlerin katıldığı çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Bu 236 öğrenciden alınan sonuçlara göre yabancı dil öğrenmede Türkiye'de en önemli motivasyon kaynağı yabancı dil öğrenmenin gelecekte bireylere iş bulmada ve iste yükselmede destek sağlamasıdır.

Öğrencilerin öğrenmek istedikleri yabancı dillere bakıldığında ise İngilizcenin yanında Rusça, Çince ve Arapça da bulunmaktadır. Bunun nedeni özellikle son yıllarda ülkemizin ticari ilişkileri, Arap turistlerin Türkiye'ye büyük ilgi göstermesi ve Dünya ticari pazarının Çin'e doğru kayması görülebilir.

2017 yılında Yılmaz tarafından yapılan çalışmada dünyada en çok konuşulan ticaret dilleri İngilizce, Çince, Rusça, İspanyolca, Portekizce, Arapça, olarak sıralanmıştır. Bu sıralama öğrencilerin öğrenmek istedikleri dillerin finans alanı için doğru diller olduğunu desteklemektedir. Diğer taraftan Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Türkiye 2017 yılında en çok ihracat yapılan ülkeler Rusya ve Almanya iken, en çok ithalat yapılan ülke ise Çin oldu. Bu verilere bakıldığında da öğrencilerin öğrenmek istedikleri dillerin öğrencilerin finans alanında çalışmak için güçlü bir motivasyon kaynağı olmasına neden olmaktadır.

Öğrencilerin iş konusu dışında yabancı dil öğrenme motivasyonlarına bakıldığında ise öğrencilerin kişisel gelişim olgusunu ve sosyal alan olgusunu ön plana çıkardıkları görülmüştür. Özellikle kişisel gelişim kavramı öne çıkmıştır. Bunun nedeni kişisel gelişim kavramının ülkemizde gün geçtikçe önem kazanmasının bir ürünüdür diyebiliriz. Acat ve Demiral'ın (2002) araştırmasına göre insanların dil öğrenmesindeki başlıca olguların başında ise kendini gerçekleştirme ve kişisel gelişim gelmektedir. Bu çalışma ile karşılaştırıldığında maliye öğrencilerinin yabancı dil öğrenme konusundaki ikincil motivasyonlarının kişisel gelişim olgusu olması paraleldir.

Araştırma sadece Selçuk Üniversitesi Akşehir Meslek Yüksekokulu'nda Maliye Programında 2017 yılında okuyan 20 öğrenci ile yapılmış olup genelleme kaygısı gütmemektedir.

KAYNAKÇA

Acat, M. B., Demiral, S. (2002). Türkiye'de Yabancı Dil Öğreniminde Motivasyon Kaynakları Ve Sorunları, Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi,3, 312-329

Atay, D. (2004). İngilizce öğretmenlerinin motivasyon stratejileri. Hasan Ali Yucel Eğitim Fakültesi Dergisi, 1, 99-108.

Aydın, S., ve Zengin, B. (2008). Yabancı dil öğreniminde kaygı: Bir litera-tür özeti. Journal of Language and Linguistic Studies, 4(1), 81-94.

Batumlu, D. Z. ve Erden, M. (2007). The relationship between foreign language anxiety and english achievement of Yıldız Technical University School of foreign languages preparatory students, Eğitimde Kuram ve Uygulama, 3 (1):24 – 38.

Campoy, R. (2005). Case Study Analysis in the Classroom: Becoming A Reflective Teacher, Sage Publications.

- Dağabakan, F. Ö., ve Dağabakan, D. (2007). Dil ve çocukta dil gelişim kuramları. Millî Eğitim Dergisi, 174, 155-161.
- Durmuşçelebi M., Bozgeyikli H., Çetinkaya M., (2018). Lise Öğrencilerinin Dil Öğrenme İnançları ve Öğrenen Özerkliğinin Akademik Başarı Açısından İncelenmesi. Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 8, 248-262.
- Hatch, J. A. (2002). Doing Qualitative Research in Education Settings, State University of New York Press.
- Lightbown, P.M. ve Spada, N.(2006). How languages are learned.Oxford University Press. Oxford.
- Mehdiyev E., Usta G., Uğurlu C.T. (2016). İngilizce Dil Öğreniminde Motivasyon. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 361-371
- Memduhoğlu, H.B., Kozikoğlu, İ. (2015). Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 24, 184-202 184
- Mori, Y. (1999). Epistemological beliefs and language learning beliefs: What do language learners believe about their learning? Language Learning, 49(3), 337-415.
- Paker, T. (2012). Türkiye’de neden yabancı dil (İngilizce) öğretmiyoruz ve neden öğrencilerimiz iletişim kurabilecek düzeyde İngilizce öğrenemiyor? Pamukkale University Journal of Education, 32 (2), 89-94.
- Öngören, H. ve Şahin, A. (2008). Çoklu zekâ kuramı tabanlı öğretimin öğrencilerin Fen Bilgisi başarılarına etkileri. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1 (23), 24-35.
- Türkiye Dış Ticaret 2017 verilerine 29.05.2018 tarihinde erişilmiştir.
<http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24830>
- Stake, R.E. (2000). “Case studies”, Handbook of Qualitative Research, (Ed. Denzin ve Lincoln) 2. basım, Sage Publications.
- Sunel, A. H. (1989). Yabancı dil öğretiminde metot sorunu. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(4), 137-143.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2005). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin Yayınevi.